

Правознавство

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	14 «Електрична інженерія»
Спеціальність	141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Освітня програма	Електричні машини і апарати Електричні системи і мережі Електричні станції Електромеханічні системи автоматизації, електропривод та електромобільність Електротехнічні пристрої та електротехнологічні комплекси Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії Управління, захист та автоматизація енергосистем
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	3 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	60 годин / 2 кредити ECTS (лекції - 18 год, практичні заняття – 18 год, самостійна робота – 24 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР
Розклад занять	1 лекція – 1 раз на два тижні, 1 практичне заняття – 1 раз на два тижні
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Доцент Тараненко Микола Миколайович taranenkonn@gmail.com +38 (044) 204 91 61
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NTgwODgyMTA5Nzg4?cjc=gz7a5bo

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Силабус навчальної дисципліни «Правознавство» складено відповідно до освітньо-професійних програм «Електротехнічні пристрої та електротехнологічні комплекси»,

«Електричні машини і апарати», «Електричні системи і мережі», «Електричні станції», «Електромеханічні системи автоматизації, електропривод та електромобільність», «Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії», «Управління, захист та автоматизація енергосистем» підготовки бакалаврів спеціальності 141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

Метою навчальної дисципліни є формування та закріплення у студентів наступних здатностей: К05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; К09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; К17. Здатність розробляти проекти електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування із дотриманням вимог законодавства, стандартів і технічного завдання.

Предмет навчальної дисципліни – системи знань з конституційного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального, адміністративного права та використання набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання: ПР14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень; ПР16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту достатньо володіти знаннями, засвоєними після вивчення шкільного курсу «Правознавства» та мати базові навички використання текстового редактора на комп'ютері.

Навчальна дисципліна «Правознавство» знаходиться в певному зв'язку з іншими дисциплінами циклу соціально-гуманітарної підготовки студентів. Такими дисциплінами, зокрема, є історія, філософія, ряд дисциплін вільного вибору. Ці дисципліни створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття студентами змісту курсу «Правознавство».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1.1. Поняття та ознаки держави.

Тема 2.1. Право: поняття, ознаки, функції та джерела.

Тема 2.2. Право: правовідносини, юридичні факти та юридична відповідальність.

Тема 3.1. Основи конституційного права України.

Тема 4.1. Основи адміністративного права України.

Тема 5.1. Основи кримінального права України.

Тема 6.1. Основи трудового права України.

Тема 7.1. Основи цивільного права України.

Тема 8.1. Основи сімейного права України

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основні інформаційні ресурси:

1. *Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за відп.ред. О.В. Дзери. - 11-те (12-те) вид., перероб.і допов. - Київ: Юрінком Інтер, 2017 (2018, 2019).*
2. *Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. - К.: Юрінком Інтер, 2015.*
3. *Совгіря О.В. Конституційне право України: Повний курс: навчальний посібник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2019.*
4. *Мельник Р.С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях: навчальний посібник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2019.*
5. *Іншин М.І. Трудове право України: підручник. - К.: ЮрінкомІнтер: Буква Закону, 2019.*
6. *Бервено С.М. Цивільне право України. Загальна частина: підручник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2018.*
7. *Тихонюк О.В. Правознавство: Навчально-методичний комплекс (навчальний посібник) до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів ступеня бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання. - Навчальне електронне видання із наданням грифа Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського, Протокол № 3 від 22.11.2018 (за поданням Вченої ради факультету соціології і права, Протокол № 2 від 24.09.2018) - К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018 – Режим доступу: // <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/26299>*

Додаткові:

1. *Копиленко О.Л. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навчальний посібник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2016.*
2. *Боднар Т.В. Сімейне право України: підручник. - К.: ЮрінкомІнтер, 2019.*
3. *Юрчишин В.М. Розслідування порушень правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: Монографія. - Чернівці: Технодрук, 2019.*
4. *Яновицька Г.Б. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів в Україні: теорія та практика: Монографія. - Львів: Растр-7, 2018.*

Зазначену літературу можна знайти в Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка, методичному кабінеті ФСП (ауд. 322, 19 корп.) та мережі Інтернет.

Для пошуку НПА та судової практики необхідно використовувати офіційні інтернет-портали:

1. rada.gov.ua - Офіційний портал Верховної Ради України
2. court.gov.ua – Судова влада України

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	Тема 1.1. Поняття та ознаки держави. <i>Передумови виникнення держави. Основні теорії походження держави. Історичні</i>

	<i>типи держави. Ознаки, функції, форма держави, державні символи.</i>
2	Тема 2.1. Право: поняття, ознаки, функції та джерела. <i>Передумови виникнення права. Поняття, ознаки, функції, джерела права. Система права. Співвідношення права і моралі. Правова норма.</i>
3	Тема 2.2 Право: правовідносини, юридичні факти та юридична відповідальність. <i>Поняття та сутність правовідносин. Поняття та ознаки правопорушень. Складові правопорушення: суб'єкт, об'єкт, суб'єктивна сторона, об'єктивна сторона. Поняття, ознаки і підстави юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності.</i>
4	Тема 3.1. Основи конституційного права України <i>Характеристика конституційного права як галузі права України. Конституція: поняття, види. Загальні засади державного ладу України. Види прав людини і громадянина. Правовий статус особи. Громадянство. Форми народовладдя в Україні.</i>
5	Тема 4.1. Основи адміністративного права України <i>Характеристика адміністративного права як галузі права України. Адміністративне правопорушення, його складові. Адміністративні стягнення: поняття, види. Адміністративна відповідальність.</i>
6	Тема 5.1. Основи кримінального права України <i>Характеристика кримінального права як галузі права України. Злочин: поняття, ознаки, види. Склад злочину; вина, форми вини. Співучасть у злочині, види співучасників. Обставини, що виключають злочинність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність, уявна оборона). Покарання: мета застосування, види покарань.</i>
7	Тема 6.1. Основи трудового права України <i>Праця, види праці; право на працю. Загальний порядок укладання трудового договору. Трудовий договір, трудова угода, трудовий контракт: порівняльна характеристика. Підстави припинення трудового договору. Робочий час і час відпочинку за чинним законодавством про працю України. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність за чинним законодавством про працю України.</i>
8	Тема 7.1. Основи цивільного права України <i>Загальна характеристика цивільного законодавства України. Цивільно-правові відносини. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи і соціальне буття фізичної особи. Об'єкти цивільних прав (речі, майно; цінні папери, нематеріальні блага). Власність, види власності, право власності. Поняття цивільної правоздатності і цивільної дієздатності фізичної і юридичної особи. Окремі види договірних зобов'язань. Цивільно-правова відповідальність за завдану майнову, моральну шкоду.</i>
9	Тема 8.1. Основи сімейного права України <i>Характеристика сімейного права як галузі права України. Порядок укладання шлюбу, види шлюбу; дошлюбний договір (контракт). Визнання шлюбу недійсним. Підстави і порядок розірвання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки</i>

подружжя. Особисті та майнові права і обов'язки батьків та дітей. Опіка і піклування; усиновлення (удочеріння); патронат над дітьми. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом.

Практичні (семінарські) заняття

Основні завдання циклу практичних (семінарських) занять:

1) поглиблення знань, які студенти отримують на лекціях, навичок працювати з офіційними правовими виданнями, чинними нормативно-правовими актами та спеціальною літературою при вирішенні ситуаційних вправ;

2) формування умінь аргументовано доводити власні думки з посиланням на чинні нормативно-правові акти з певних галузей права;

3) складати та заповнювати відповідні документи, пов'язані з реалізацією людиною своїх конституційних прав.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	<p>Практичне заняття №1. Поняття та ознаки держави. Поняття та ознаки держави; історичні типи держави; теорії походження держави; форми держави; функції держави та державні символи. Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: монархія - республіка; абсолютна монархія - обмежена монархія; парламентська республіка - президентська республіка; імперія - федерація - конфедерація - унітарна держава; авторитарний режим - тоталітарний режим - демократичний режим. Частині студентів необхідно підготувати доповідь - презентацію "Загальна характеристика політичного устрою держави" та презентувати аудиторії. (Додаток А; Завдання № 1) Завдання для поточного контролю: Вирішити кейс (Додаток А; Завдання № 2)</p>
2	<p>Практичне заняття №2. Право: поняття, ознаки, функції та джерела Передумови виникнення права, місця правових норм у системі соціальних норм, поняття та структури правових норм (гіпотеза, диспозиція, санкція) і їх меж дії, джерел права та їх видів, функцій права як основних напрямків його дії. Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: закон - підзаконний акт; правовий звичай - правовий договір - правовий прецедент; гіпотеза - диспозиція - санкція; галузь права - інститут права.</p>
3	<p>Практичне заняття №3. Право: правовідносини, юридичні факти та юридична відповідальність. Поняття та основні складові правовідносин, характерні особливості, що дозволяють відрізнити правовідносини від інших видів суспільних відносин,</p>

	<p>правосуб'єктність фізичних осіб; юридичні факти як підстави для виникнення зміни чи припинення правовідносин, поняття та особливості юридичної відповідальності.</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як гіпотеза - диспозиція - санкція; дія – подія у контексті юридичних фактів; дієдатність — правоздатність — деліктоздатність..</p> <p>Завдання для поточного контролю: Вирішити кейс (Додаток А; Завдання № 3)</p>
4	<p>Практичне заняття №3. Основи конституційного права України</p> <p>Очікується, що на занятті під керівництвом викладача студентами будуть обговорюватись види конституцій; види конституційних прав та обов'язків людини і громадянина; види виборчих систем; стадії законодавчого процесу.</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: писана конституція - неписана конституція; гнучка конституція - жорстка конституція; дарована конституція - народна конституція; постійна конституція - тимчасова конституція; громадянство - підданство; апатрид - оптація; біженець - особа без громадянства - тимчасовий внутрішній переселенець; вибори — референдум - абсентеїзм; всеукраїнський референдум - місцевий референдум; звичайний список кандидатів у депутати - жорсткий список кандидатів у депутати; імперативний депутатський мандат - вільний депутатський мандат; депутатський імунітет - депутатський індемнітет; депутатська група - депутатська фракція.</p> <p>Завдання для поточного контролю: Вирішити кейс (Додаток А; Завдання № 4-12)</p>
5	<p>Практичне заняття №4. Основи адміністративного права України</p> <p>Очікується, що на занятті студенти закріплять знання про адміністративне право як галузь публічного права, його мету та функції, відмежовуючи його від інших галузей права; обговорюватимуть складові адміністративного правопорушення та види адміністративних стягнень; поняття адміністративної процедури та адміністративної послуги. поділяться власним життєвим досвідом користування адміністративними процедурами та послугами.</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: адміністративна відповідальність - адміністративне стягнення; адміністративний проступок – злочин.</p>
6	<p>Практичне заняття №5. Основи кримінального права України</p> <p>Очікується, що на занятті студенти шляхом дискусії закріплять знання щодо кримінального права як галузі публічного права, його мети та функцій, відмежовуючи його від інших галузей права. Студенти поглиблюють розуміння основоположних понять кримінального права таких як «склад злочину», «форма вини», «види співучасників», «види покарань за злочин».</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими</p>

	<p>поняттями, як необхідна оборона - уявна оборона - крайня необхідність.</p> <p>Завдання для поточного контролю: Вирішити кейс (Додаток А; Завдання № 13-18)</p>
7	<p>Практичне заняття №6. Основи трудового права України Очікується, що на занятті під керівництвом викладача будуть обговорюватись: процедура укладання трудового договору; основні та додаткові умови трудового договору; види трудового договору; підстави припинення трудових відносин; види робочого часу та часу відпочинку; підстави притягнення сторін трудового договору до дисциплінарної та матеріальної відповідальності.</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: трудовий договір - трудова угода - трудовий контракт; робітник - працівник; документи, які подаються при працевлаштуванні - документи, які пред'являються при працевлаштуванні; переведення - переміщення; сумісництво — суміщення; скорочений робочий час - неповний робочий час - подвійний неповний робочий час; формальне право на відпустку - фактичне право на відпустку;</p> <p>Завдання для поточного контролю: Вирішити кейс (Додаток А; Завдання № 11, 19, 20)</p> <p>Практичні завдання № 1-3: Завдання № 1. Скласти Резюме від імені особи, яка шукає роботу. Завдання № 2. Скласти Мотиваційний лист (додаток до Резюме) від імені особи, яка шукає роботу (у довільній формі пояснити, чому саме його необхідно взяти до даної установи на роботу). Завдання № 3. Скласти "Перелік питань (завдань) для проведення співбесіди з претендентом на вакансію".</p>
8	<p>Практичне заняття №7. Основи цивільного права Очікується, що на занятті студенти закріплять знання про поняття та види цивільно-правових договорів; відмінність правочину від цивільно-правового договору; зміст довіреності.</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: цивільна дієздатність - цивільна правоздатність; фізична особа - юридична особа; речі - майно; скарб - знахідка; правочин — договір.</p>
9	<p>Практичне заняття №9. Основи сімейного права України. Очікується, що на занятті під керівництвом викладача будуть обговорюватись види шлюбу; види прав і обов'язків подружжя, батьків та дітей, процедура отримання спадщини.</p> <p>Студент повинен уміти пояснити, яка саме відмінність між такими поняттями, як: заручини - шлюб- сім'я; фіктивний шлюб - недійсний шлюб; опіка - піклування — патронат; спадкування за законом - спадкування за заповітом; вирішити кейси (Додаток А; Завдання № 21, 22); виконати практичне завдання: від імені уявного персонажу скласти Заповіт щодо подальшої долі майна.</p> <p>Завдання для поточного контролю:</p>

Вирішити кейс (Додаток А; Завдання № 21,22)

Практичне завдання:

Скласти заповіт від імені уявного персонажу щодо подальшої долі майна.

Самостійна робота студента

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до практичних занять	14
2	Підготовка до МКР	2
3	Підготовка до заліку	8

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Система вимог, які викладач ставить перед студентом:

- **правила відвідування занять:** відповідно до Наказу 1-273 від 14.09.2020 р. заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати заохочувальні або штрафні бали. Відповідно до РСО даної дисципліни бали нараховують за відповідні види навчальної активності на лекційних та практичних заняттях.

- **правила поведінки на заняттях:** студент має можливість отримувати бали за відповідні види навчальної активності на лекційних та практичних заняттях, передбачені РСО дисципліни. Використання засобів зв'язку для пошуку інформації на гугл-диску викладача, в інтернеті, в дистанційному курсі на платформі Сікорський здійснюється за умови вказівки викладача;

- **політика дедлайнів та перескладань:** якщо студент не проходив або не з'явиться на МКР (без поважної причини), його результат оцінюється у 0 балів. Перескладання результатів МКР не передбачено;

- **політика щодо академічної доброчесності:** Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf> встановлює загальні моральні принципи, правила етичної поведінки осіб та передбачає політику академічної доброчесності для осіб, що працюють і навчаються в університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності, в тому числі при вивченні та складанні контрольних заходів з дисципліни «Правознавство»;

- **при використанні цифрових засобів зв'язку з викладачем (мобільний зв'язок, електронна пошта, переписка на форумах та у соцмережах тощо) необхідно дотримуватись загальноприйнятих етичних норм, зокрема бути ввічливим та обмежувати спілкування робочим часом викладача.**

2. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль: вправи на лекційних заняттях, МКР, виконання завдань до практичних занять.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: виконані завдання до практичних занять, семестровий рейтинг більше 30 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
95-100	Відмінно
85-94	Дуже добре
75-84	Добре
65-74	Задовільно
60-64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 30	Не допущено

Загальна рейтингова оцінка студента після завершення семестру складається з балів, отриманих за:

- виконання завдань до практичних занять;
- виконання модульної контрольної роботи (МКР);
або
- виконання залікової роботи.

Практичні заняття	МКР	Залік
72	28	100

Практичні заняття

Ваговий бал 1. Максимальна кількість балів за всі практичні заняття – 8 балів *
9 занять = 72 балів.

На практичних заняттях студенти разом із викладачем розв'язують завдання за тематикою практичного заняття. Після кожного практичного заняття студенти отримують домашнє завдання, яке необхідно вирішити та надати на перевірку викладачу до початку наступного заняття (зазвичай це 2 тижні, однак іноді цей час може бути змінений викладачем у деяких конкретних випадках).

Критерії оцінювання

- активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії – 8 балів;
- активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді – 5-7 балів;
- надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення завдання без обґрунтування – 3-4 бали;
- відсутність роботи на практичних заняттях – 0 балів, видається завдання на доопрацювання.

УВАГА! Вирішення та здача всіх домашніх завдань є умовою допуску до складання заліку. Студенти, що на момент консультації перед заліком не здали домашні завдання, не допускаються до основної здачі та готуються до перескладання.

УВАГА! Для допуску до перескладання заліку потрібно у визначений викладачем термін здати всі заборгованості по домашнім завданням до практичних занять.

Модульна контрольна робота

Метою контрольної роботи є закріплення та перевірка теоретичних знань із освітнього компонента, набуття студентами практичних навичок самостійного вирішення задач та складанні та компіляції програм.

Модульна контрольна робота виконується студентами денної форми навчання на етапі завершення вивчення блоку відповідних тем (кейс + відповідь на теоретичне питання). Аналіз виконання модульної контрольної роботи дає змогу виявити прогалини у знаннях та уміннях студента і скоректувати його самостійну роботу з підготовки до заліку.

Приблизний зміст завдань з модульної контрольної роботи наведено у додатку В.

Ваговий бал – 28. Модульна контрольна робота (МКР) виконується протягом семестру після вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних занять.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

На модульній контрольній роботі студент виконує 1 теоретичне завдання, одне завдання на встановлення послідовності та одне завдання на встановлення відповідності. Перше завдання оцінюється від 0 до 10 балів, наступні два від 0 до 9 балів. По першому завданню:

- вірно виконані завдання – 10 балів;
- вірно виконані завдання з певними неточностями – 7-9 балів;
- виконані завдання з суттєвими неточностями – 5-6 балів;
- виконані завдання з помилками – 3-4 бали;
- невиконані завдання – 0 балів.

По другому та третьому завданню:

- вірно виконані завдання – 9 балів;
- вірно виконані завдання з певними неточностями – 7-8 балів;
- виконані завдання з суттєвими неточностями – 5-6 балів;
- виконані завдання з помилками – 3-4 бали;
- невиконані завдання – 0 балів.

Календарний контроль

Календарний контроль базується на поточній рейтинговій оцінці. Умовою позитивної атестації є значення поточного рейтингу студента не менше 50% від максимально можливого на час атестації. Бал, необхідний для отримання позитивного календарного контролю доноситься до студентів викладачем не пізніше ніж за 2 тижні до початку календарного контролю.

Форма семестрового контролю – залік

Максимальна сума балів за роботу у семестрі складає 100 балів. Необхідною умовою допуску до заліку виконані завдання до практичних занять, семестровий рейтинг не менше 30 балів. На заліку студенти виконують письмову контрольну роботу за тематикою кредитного модуля. Залікові питання завдання визначаються викладачем і відповідають переліку питань, наведеному у Додатку 1 до силабусу.

За умови виконання вимог допуску до семестрового контролю та отримання не менше 60 балів стартового рейтингу студент має право переведення балів стартового рейтингу у підсумкову оцінку за дисципліну.

За умови виконання вимог допуску до семестрового контролю та отримання студентом від 40 до 59 балів (включно), або якщо студент отримав 60 чи більше балів та хоче підвищення оцінки за дисципліну, він зобов'язаний писати залікову контрольну

роботу, при цьому стартовий рейтинг студента скасовується, а оцінка за залікову контрольну роботу є підсумковою за дисципліну.

Залікове завдання містить 3 залікових питання. Перше залікове питання оцінюється максимально у 34 бали, друге та третє залікові питання оцінюються максимально у 33 бали кожне.

- Критерії оцінювання першого залікового питання:
- «відмінно», повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – 32-34 балів;
- «дуже добре», майже повна відповідь на питання у обсязі не менш, ніж 85% потрібної інформації, або незначні неточності – 29-33 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 25-28 балів;
- «задовільно», неповна відповідь у обсязі не менш ніж 65% потрібної інформації та деякі несуттєві помилки – 22-24 балів;
- «достатньо», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі суттєві помилки) – 20-21 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь – 0 балів.

Критерії оцінювання другого та третього залікових питань:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – 32 – 33 балів,
- «дуже добре», майже повна відповідь на питання у обсязі не менш, ніж 85% потрібної інформації, або незначні неточності – 29-31 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 25-28 балів;
- «задовільно», неповна відповідь у обсязі не менш ніж 65% потрібної інформації та деякі несуттєві помилки – 22-24 балів;
- «достатньо», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі суттєві помилки) – 20 – 21 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь – 0 балів.

Остаточний рейтинг студента складає суму балів, отриманих за виконання всіх завдань, передбачених РСО, або за виконання залікового завдання.

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у Додатку Б, що є додається до силабусу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: старшим викладачем кафедри господарського та адміністративного права **Співак Іриною Вікторівною**; старшим викладачем кафедри господарського та адміністративного права **Тихонюк Ольгою Володимирівною**; викладачем кафедри господарського та адміністративного права **Куляшею Марією Вікторівною**.

Ухвалено кафедрою господарського та адміністративного права (протокол №2 від 31 серпня 2022 року)

Погоджено Методичною радою ФЕА (протокол №1 від 31 серпня 2022р.)